

Katse horisonttiin, PK-YRITYKSET!

■ **Myös pienet ja keskisuuret yritykset voivat nyt saada EU:n innovaatorahoitusta. Monet suomalaiset pk-yritykset ovat jo tarttuneet tilaisuuteen.**

Riikka Paasikivi

Yksittäiset pienet ja keskisuuret yritykset voivat nyt hakea innovaatio-rahautusta EU:lta. Rahaa myöntää viime vuonna käynnistynyt Horisontti 2020 -ohjelma, unionin tähän mennessä suurin tutkimuksen ja tuotekehityksen puiteohjelma.

Horisontti-ohjelmassa on seitsemän vuoden aikana jaossa rahoitusta yhteensä noin 80 miljardia euroa. Uudenlaisessa ohjelmassa innovaatio-rahautus on suunnattu entistä voimakkaammin uusien työpaikkojen luomiseen.

Koska pk-yritykset nähdään erittäin tärkeinä Euroopan tulevaisuuden kilpailukyvyyn kannalta, niille on korvamerkitty Horisontin kokonais-

Lisätietoa Horisontti 2020 -ohjelmasta:
<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

rahoituksesta oma 14–17 miljardin osuutensa.

Määrästä noin kolme miljardia jaetaan ainoastaan pk-yrityksille suunnatussa pk-instrumentissa, jossa rahoitusta voi hakea yksin ilman tutkimuskumppaneita. Näin projektin suunnitteluprosessi ja kokonaishallinta helpottuu huomattavasti, mikä tekee instrumentista hyvin houkuttelevan.

Pk-instrumentti on tarkoitettu voimakasta kansainvälistä kasvua

tavoitteleville yrityksille, jotka tuovat markkinoille uusia kilpailukykyisiä tuotteita tai ratkaisuja.

Hakemuksessa korostuu tuotteen markkinapotentiaali ja sitä kautta yrityksen mahdollinen kasvu, joten hakijan on hyvä tuntea toimialansa kansainvälistä markkina- ja kilpailutilannetta.

Yhteiskunnallisiin haasteisiin

Yksi rahoituksen kriteereistä on, että hanke vastaa johonkin puiteohjelmassa määriteltyyn yhteiskunnalliseen haasteeseen. Niitä ovat muun muassa turvallinen, puhdas ja tehokas energia sekä erilaiset ekoinnovaatiot, jotka liittyvät ilmastoon, ympäris-

Hakemuksen pitää olla erinomainen

Horisontti-rahautuksen hakuprosessi on päällisin puolin yksinkertainen: yritys suunnittelee projektin, jonka se haluaa toteuttaa, ja kirjoittaa hakemuksen EU:n hakemuspohjan perusteella.

Suurin haaste on kuitenkin se, että pk-instrumentti on yksinkertaisuutensa ansiosta erittäin suosittu. Syksyn 2014 haussa vain vajaat 6 prosenttia ykkösvaiheen ja alle 15 prosenttia kakkosvaiheen hakemuksista sai rahoitusta.

Paitsi liikeidean myös itse hakemuksen tulee siksi olla erinomainen ja huolella tehty. Idean ja sen kaupallisten mahdollisuuksien pitää tulla selvästi esille.

Parhaimmat mahdollisuudet yrityksellä on menestyä haussa, kun sillä on kirkas näkemys siitä, mitä projektissa halutaan tehdä, sekä määritellyt kasvutavoitteet. Kokonaisuuden on oltava selkeä, looginen ja johdonmukainen.

Hakuprosessi ei vie yritykseltä niinkään rahallisia kuin ajallisia resursseja. Erinomaisen hakemuksen kirjoittaminen on yllättävän haastavaa. Aikaa hakemuksen valmisteluun kannattaa varata kuu-kausia ja viimeiseenkin hiomiseen useampi viikko.

Hakemuksen kirjoittamisessa voi tarvittaessa hyödyntää alan ammattilaista. Hakuburokratian ja

kumpanihaunkin voi ulkoistaa, jos omasta talosta ei löydy sopivaa osaamista.

Ammattilainen voi auttaa alusta loppuun: projekti-idean rajaa- misesta hakemuksen sisältöjen suunnitteluun, muotoiluun sekä viimeistelyyn ja hakemuksen jättämiseen EU:n järjestelmään.

EU-komissio käyttää hankkeiden evaluointiin ulkopuolisia asiantuntijoita. Yhden hakemuksen lukee aina neljä riippumatonta arvioitsijaa.

Yhden arvioitsijan pöydälle saattaa kertyä jopa kymmeniä hakemuksia, ja niille on annettu viikko lukuaikaa.

Ohoi! Euroja näkyvissä!
Horisontti-ohjelmassa innovaatoraha ohjataan entistä voimakkaammin uusien työpaikkojen luomiseen.

Scanstockphoto

töön, resurssitehokkuuteen tai raaka-aineisiin.

Muita pk-instrumentin aihealueita ovat esimerkiksi nanoteknologia ja muut edistyneet tuotanto- ja materiaalitekniikat, kestävä elintarviketuotanto, bioteknologiapohjaiset teolliset prosessit sekä diagnostiset laitteet ja biomarkerit.

Pk-instrumentti on kaksivaiheinen, mikä tarkoittaa, että rahoitusta voivat saada hyvin erilaisissa kasvun vaiheissa olevat yritykset.

Ensimmäisessä vaiheessa rahoitusta on mahdollista saada 50 000 euroa toteutettavuus- ja markkinatutkimusten tekemiseen sekä liiketoimintasuunnitelman kehittämiseen.

Instrumentin toinen vaihe koskee demonstraatioprojekteja, joiden tavoitteena on esimerkiksi pilotointi tai teknologian skaalaus kaupalliseen mittakaavaan, markkinoille meno ja kansainvälistyminen.

Kakkosvaiheessa rahaa voi saada 0,5–2,5 miljoonaa euroa, mikä kattaa tyypillisesti enintään 70 prosenttia projektin kustannuksista. Osan rahoituksesta saa ennakkoon. Kakkosvai-

heen rahoitukseen ei ainakaan toistaiseksi vaadita ensi vaiheen projektin toteuttamista.

Monta suomalaista onnistujaa

Jo ensimmäisen Horisontti 2020 -vuoden aikana seulan on läpäissyt yli 300 suomalaista hakijaa. EU tukee niiden hankkeita yhteensä lähes 120 miljoonalla eurolla.

Läpi menneistä hakemuksista nelisenkymmentä on tehty pk-instrumentin kautta. Tähän mennessä 29 suomalaista pk-yritystä on saanut ykkösvaiheen tukea ja 10 yritystä kakkosvaiheen rahoitusta.

Hyvä esimerkki suomalaisesta onnistumisesta on teollisia entsyymejä tuottava kaarinalainen MetGen. Yritys sai keväällä 2,2 miljoonan euron rahoituksen, joka mahdollistaa sen tuotannon kehittämisen ja demonstraatiot teollisessa mittakaavassa – ja siten yrityksen kasvun kohdemarkkinoillaan.

Toinen kakkosvaiheen onnistujia on helsinkiläinen Ductor, joka suunnit-

taa rohkeasti ulkomaille jo tuotteen pilottivaiheessa. Ductorin typen ja fosforin talteenottotekniikkaa hyödyntävä biokaasulaitos nousee Horisontti-rahoituksen turvin Saksaan.

Ductorin kehittämällä ja patentoimalla biologisella menetelmällä orgaanisesta materiaalista saadaan talteen ympäristön kannalta ongelmalliset typpi ja fosfori. Samalla tuotantoprosessista tulee entistä hallittavampi ja puhtaampi.

Ductorin haku sattui yrityksen kannalta juuri sopivaan saumaan. Teknologiaa oli koeponnistettu riittävästi, ja se oli valmis vietäväksi todelliseen laitokseen. Hyväksytty EU-rahoitushakemus tuo yritykselle uskottavuutta ja näkyvyyttä ja avaa monia ovia eteenpäin.

Sekä MetGen että Ductor saivat apua hakemuksen tekemiseen innovaatiokonsultointiyritys Spinverse Oy:ltä, jolla on kokemusta EU-hankkeiden ja hakemusten valmistelusta. □

Kirjoittaja toimii seniorikonsulttina Spinverse Oy:ssä.
riikka.paasikivi@spinverse.com